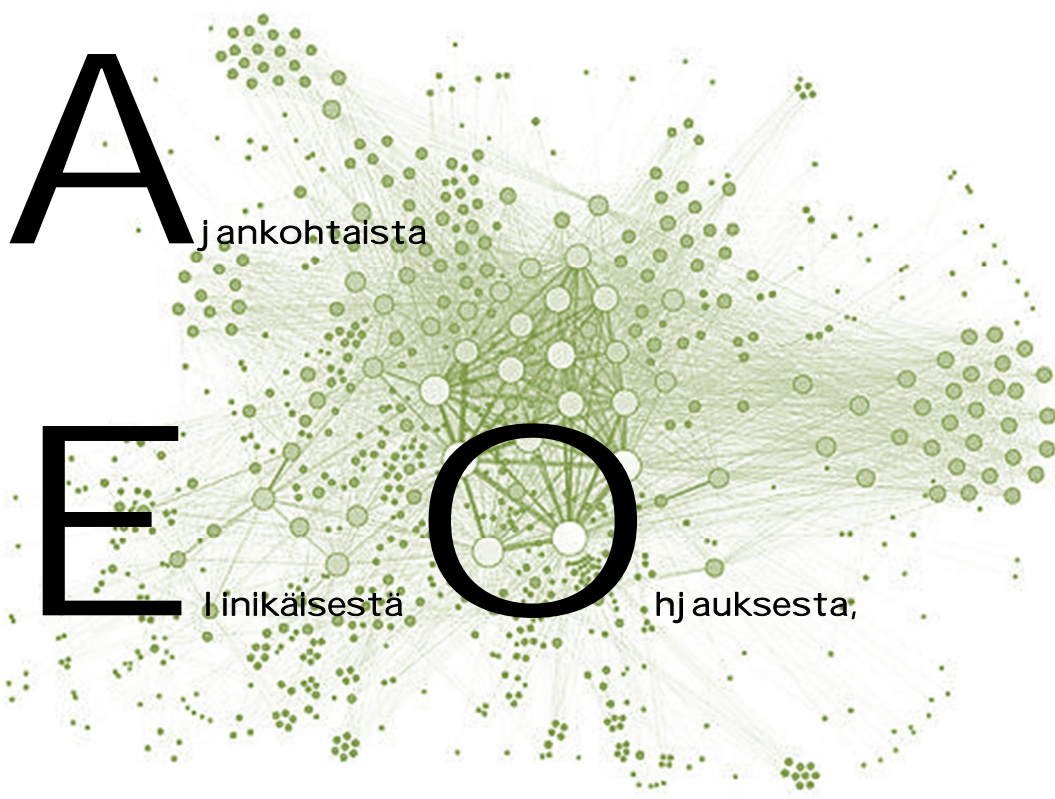

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

nro 6 tammikuu 2018

ajankohtaisia teemoja ovat mm.

nuoret kohderyhmänä,

osaamis- ja ohjaustarpeet ja niihin vastaaminen

tutkimustiedon ja digitaalisten tietopalveluiden tuella,

valtakunnalliset julkiset digitaaliset ohjaukspalvelut,

eräitä hankenäkökuomia monikulttuuriseen ohjaukseen,

kokemuksia ohjauksosaamisen koulutusviennistä Islantiin sekä

kirjallisuutta, tutkimuksia ja koulutustapahtumia.

Sisällysluettelo

Lukijalle - Uutisia	3
Elinikäinen ohjaus Suomessa	
Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma vv. 2017 - 2019	3
Nuorten työttömyys taittumassa	
Ohjaamo-tarina on taitekohdassa	4
Ammattirakenteen ennakoitujen muutostrendien vaikutuksia kansantalouteen	5
19 kysymystä ja vastausta Suomen työmarkkinoista ja työvoimakapeikoista	
Lyhyen aikavälin osaamistarpeiden kehitysnäkymiä	
Ajasta ja paikasta riippumatonta ohjausta –	6
TE-Asiakaspalvelukeskuksen uraohjaus, koulutusneuvonta ja työnhakuryhmät verkossa	
Digitaalisia tietopalveluita ohjauksen tueksi	
Työvoimapula lisääntynyt ammateissa (Ammattibarometri ja Ammattinetti)	8
Uraohjauksen, osaamisen kartoittamisen ja työllistymisen tukeminen (ForeAmmatti ja AVO)	
Korkeakoulutettujen uraseuranta	
Alueellisia ja toimialakohtaisia kehitysnäkymiä (Toimiala- ja Toimiala Online tilastotietopalvelu)	9
Monikanavaisia yrityspalveluita (Suomi.fi, TE-palvelut.fi ja Team Finland)	
Maahanmuuttajia kohtaaville, kotouttamisen ja pakolaisten vastaanoton toimijoille	9
(kotouttaminen.fi)	
Monikulttuurinen ohjaus - hankkeissa tapahtuu	11
Ohjausalan pohjoismainen yhteistyö - Ohjausosaamisen koulutusvientiä Islantiin	12
Tutkimuksia, kirjallisuutta ja koulutusta	14
Ajankohtaiskatsauksen aineistojen kirjoittaminen	18

Lukijalle

Hyvää alkanutta vuotta 2018 elinikäisen ohjauksen merkeissä!

Tässä ajankohtaiskatsauksessa uutisoidaan voimassaolevasta valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan poikkiallinoisesta ohjelmasta, nuorten työllisyydestä ja Ohjaamojen tilanteesta. Lisäksi uutisoidaan työelämän osaamistarpeista ja niihin vastaamisesta tutkimustiedon ja digitaalisten tietopalveluiden tuella. Valtakunnallinen TE-asiakaspalvelukeskus esittelee artikkelissaan julkisia työ- ja elinkeinohallinnon ohjaukseen liittyviä palveluitaan verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Monikulttuuriseen ohjaukseen liittyvistä eräistä hankkeista (TALENTS-hanke (Erasmus+) ja Baanahanke (ESR)) uutisoidaan hankkeiden nettisivustojen avulla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa työskentelevä kasvatuspsykologi, ura- ja opinto-ohjaaja Tea Oja kirjoittaa ohjausosaamisen koulutusviennistä Islantiin. Lopuksi on koottuna tiedoksi joitain tutkimuksia, kirjallisuutta ja koulutustapahtumia.

Ajankohtaiskatsaukset alkaen lokakuulta 2016 eteenpäin ovat luettavissa osoitteessa

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ilmoitustaulu>

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma vv. 2017 - 2019

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan poikkiallinen ohjelma hyväksyttiin nuorisolain muutosten myötä ohjelma lokakuussa 2017 vuosille 2017–2019. Ohjelmaa toteuttavat opetus- ja kulttuuri-, oikeus-, sosiaali- ja terveys-, sisä-, työ- ja elinkeino-, ympäristö- sekä puolustusministeriö. Nuorisopoliittinen ajattelu pyritään ensisijaisesti osaksi eri hallinnonalojen perustoimintaa.

Ohjelmassa linjatuilla toimilla edistetään nuorten (alle 29 vuotiaiden) kasvu- ja elinoloja niin kansallisesti kuin kansainvälisesti, erityisenä painopisteenä ovat noin 12–25-vuotiaiden nuorten elinolojen kehittäminen. Ohjelmassa linjataan myös perustettavien nuorisotalojen osaamiskeskusten tehtävät.

Viisi keskeistä nuorisopoliittista tavoitetta

1. Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus vähintään yhteen mieluisaan harrastukseen
2. Nuorten työllistymistaidot ovat vahvistuneet ja syrjäytymisen vähenee
3. Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään
4. Yhä harvemmalla nuorella on mielenterveysongelmia ehkäisevän toiminnan ansiosta ja
5. Nuori saa riittävää neuvontaa ja muuta tukea itsenäiseen asumiseensa.

Lisätietoa osoitteessa http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/valtakunnallinen-nuorisotyön-ja-politiikan-ohjelma-hyvakskyty

Nuorten työttömyys taitumassa

Viimeisimmät tilastot nuorten työttömyydestä osoittavat, että nuorten työttömyyden alentuminen on kiihtynyt syksyllä ja aleneva suunta jatkuu. Marraskuussa TE-toimistoissa oli yhteensä 31 956 työtöntä nuorta; tämä on alin luku sitten vuoden 2012. Viimeisimpien tilastojen mukaan yli 75 prosenttia nuorten työttömyysjaksoista päättyy ennen kolmen kuukauden ylittymistä. Tämä taas on korkein taso sitten vuoden 2012 marraskuun. Toisin sanoen alle neljäsosalla työttömyys ylittää nuorisotakuun kolmen kuukauden rajan. Marraskuun aikana tehtiin noin 12 000 suunnitelmaa nuorille. Tämä on lähes kolminkertainen luku vuoden takaiseen.

*Teksti: Erityisasiantuntija Anna Toni,
Työ- ja elinkeinoministeriö, Alueet ja kasvupalvelut osasto
anna.toni@tem.fi*

Ohjaamo-tarina on taitekohdassa

Monessa Ohjaamossa on vuodenvaihteen tienoilla vietetty yhdistettyjä päättäjäis- ja avajaistilaisuuksia. Monet ESR-rahoituksella käyntiin lähteneet Ohjaamo-hankkeet ovat päättymässä, mutta onneksi moni hankkeista jatkuu kansallisella, ja samalla entistä juurevammalla, rahoituksella eteenpäin. Tilaisuuksissa on muisteltu tähänastisia saavutuksia ja juhlittu Ohjaamo-toiminnan jatkoa. ESR-rahoituksella perustetaan arviolta noin 20 Ohjaamoa kuluvana vuonna.

Kouvolassa 12.1.2018 pidetyssä tilaisuudessa oli Kymenlaakson oma poika työministeri Jari Lindström paikalla. Ministeri kiitti Kouvolan Ohjaamoa erityisesti hyvästä työnantajayhteistyöstä ja rohkeista kokeiluista.

Kuva: työministeri Lindström, Kouvola Ohjaamo Facebook

Keski-Uudenmaan Ohjaamo järjesti melkoisen tempauksen Järvenpään Jäähallissa Ohjaamo On Ice-tapahtumassa 17.1.2018! Duudsonien Jarppi haastoi päättäjiä nyrkkeilykehässä ja alueen Ohjaamolaiset kisailivat jäällä. Paikalla oli 800 alueen nuorta ja tilaisuuden päätti viittomakielinen räppäri Signmark muistuttamalla, että unelmista kannattaa pitää kiinni viimeisen asti.

Kuvassa Järvenpään jäähalli

*Tekstit ja kuvat: Erityisasiantuntija Anna Toni,
Työ- ja elinkeinoministeriö, Alueet ja kasvupalvelut osasto
anna.toni@tem.fi*

Ammattirakenteen ennakoitujen muutostrendien vaikutuksia kansantalouteen

Ammattirakenteen ennakoitujen muutostrendien vaikutusta kansantalouteen –tutkimuksesta raportoivat Elina Berghäll ja Juha Honkatukia työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa 19/2017. Raportti on tuotettu työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön sekä opetushallituksen yhteisen **pitkän aikavälin** ennakointikonsortion (ENKO) toimeksiannosta.

Uusi teknologia ja digitalisaatio tulee muuttamaan merkittävästi millaista osaamista tulevaisuudessa tarvitaan. Eri ammatteihin kohdistuva kysyntä tulee muuttumaan etenkin muutosherkillä toimialoilla. Ammattirakenne on muuttunut suhteellisen hitaasti viime vuosikymmeninä, kun taas tulevaisuudessa ennakoidaan monia ammatteja koskevia suuria muutoksia.

Ammattirakenteen muutostrendien vaikutuksia kansantalouteen arvioidaan siitä näkökulmasta millä tavoin mahdollinen osaamisen ja työvoiman kysynnän epäsuhta vaikuttaisi tuottavuuteen tai toisaalta työvoiman saatavuus talouden kasvuun. Molemmat kysymykset ovat olennaisia tulevaloudellisen hyvinvoinnin kannalta, eikä kumpaakaan ole aiemmin Suomessa tällä tavoin tarkasteltu. Tutkimuksen keskeinen tulos on, että työmarkkinoiden salliessa tarjonnan sopeutumisen vaikutukset ammattirakenteeseen jäävät suhteellisen pieniksi suurempien ammattiryhmien tasolla.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 19/2017 osoitteesta <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79761>

19 kysymystä ja vastausta Suomen työmarkkinoista ja työvoimakapeikoista

Valtiovarainministeriön työryhmän raportin 17.1.2018 mukaan Suomen työmarkkinoilla on ongelmia työn kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamisessa. Työvoiman liikkuvuus, osaamiseen ja koulutukseen panostaminen, oikeanlaiset kannustimet sekä työperäinen maahanmuutto ovat tärkeitä tekijöitä työmarkkinoiden kohtaannon parantamisessa.

VM:n työryhmän raportti osoitteesta: <http://vm.fi/julkaisu?pubid=23806>

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 6, tammikuu 2018 <https://peda.net/hankkeet/elotori/ilmoitustaulu>

Lyhyen aikavälin osaamistarpeiden kehitysnäkymiä

Valtakunnallisen aikuiskoulutuksen ennakointiin liittyen ely- ja työvoimapolitiikan 2017 tuotettujen **lyhyen aikavälin** osaamistarpeita koskevan Alueelliset kehitysnäkymät -katsauksen arvioiden mukaan:

”Talouden ja työllisyyden nousujohteisen kehityksen ennakoitaan jatkuvan edelleen koko maassa. Osaamiskysyntä on kasvanut monilla aloilla, jopa osajapulaa on havaittavissa varsinkin vientialoilla. Osaavan henkilöstön saatavuus vaikuttaa suoraan yritysten sijoittautumispäätöksiin.

Rakentaminen, kone- ja metalliteollisuus (ml. meriteollisuus) sekä sosiaali- ja terveysala tunnistetaan tällä hetkellä alueilla kriittisimmiksi aloiksi, joiden työvoiman saatavuuden turvaaminen on erityisen tärkeää. Erityisesti rakentamiseen ja kone- ja metalliteollisuuteen vaikuttaa myönteinen talouskehitys.

Viime vuotiseen vastaavaan kyselyyn verrattuna matkailu- ja ravitsemisalalla sekä kemianteollisuuden merkitys työllistäjänä on kasvanut. Sen sijaan yrityspalvelut, liiketoiminta ja liike-elämän palvelut -alan merkitys näyttää vähentyneen suhteessa muihin aloihin”.

Alueelliset kehitysnäkymät -katsaus on kaksi kertaa vuodessa ELY-keskusten yhdessä keskeisten aluekehittäjien kanssa muodostama näkemys seutukuntien ja ELY-keskusalueiden työmarkkintilanteen nykytilasta ja lähiajan näkymistä. Uusimman katsauksen arviot on tuotettu ely- ja työvoimapolitiikan 2017 aikana, jonka jälkeen näkemyksiä on tarkennettu ELY-keskusten ja alueiden koulutuksen tarjoajien yhteistyönä lyhyen aikavälin osaamistarpeiden ennakkoinnin näkökulmasta. Opetushallitus on tämän jälkeen koontanut nämä näkemykset tiiviiksi koontiraportiksi yhteistyössä KEHA-keskuksen, työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Lisätietoa valtakunnallisesta aikuiskoulutuksen ennakkoinnista ja alueelliset kehitysnäkymät -raportista osoitteesta http://oph.fi/kehittamishankkeet/valtakunnallinen_aikuiskoulutus_ennakointi/103/0/lyhyen_aikavälin_osaamistarpeiden_kehitysnäkymiä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Ajasta ja paikasta riippumatonta ohjausta – TE-Asiakaspalvelukeskuksen uraohjaus, koulutusneuvonta ja työnhakuryhmät verkossa

Koulutuksen ja työelämän monimuotoisuus tuo mahdollisuuksia monelle, mutta aiheuttaa yhtä usealle kysymyksiä ja pohdinnan paikkoja. Työttömyys ja muulla tavalla kiinnittymättömyys ovat sekä yhteiskunnan että kansalaisten ongelma. Ilmiöitä voidaan kuitenkin ehkäistä oikein ajoitetuin ja kohdennetuin toimenpitein. Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus tarjoaa elinikäisen ohjauksen mukaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, jotka mahdollistavat matalan kynnyksen kohtaannon. Kansalaiset voivat missä elämäntilanteessa tahansa löytää uusia ratkaisuja, kuten tunnistaa valmiuksiaan ja osaamistaan sekä tehdä mielekkäitä koulutus- ja työelämäpäätöksiä.

Ajasta ja paikasta riippumatonta palvelua koko maahan ja ulkomaillekin

TE-asiakaspalvelukeskuksen uraohjaus, koulutusneuvonta ja työnhauksen verkkoryhmät ovat kansalaisten tasavertaisesti ja helposti saavutettavissa asuinpaikasta riippumatta. Palvelua tarjotaan puhelimen, sähköpostin, videon, verkon ja some-kanavien välityksellä koko maahan ja ulkomaillekin. Palvelukielinä ovat koulutusneuvonnassa suomi, ruotsi, englanti ja venäjä. Työnhakuryhmiä tarjotaan suomeksi ja ruotsiksi ja uraohjausta suomeksi. Lähitulevaisuudessa palveluja on saatavilla myös verkkoalustalla kirjoittamalla. Aikaa ja rahaa säästyy, kun ei tarvitse matkustaa mihinkään palvelua saadakseen tai palvelua tarjotakseen.

Oikea-aikainen henkilökohtainen palvelu

Valtakunnallinen palvelu ja käytettävät palvelukanavat tavoittavat työnhakijoiden lisäksi hyvin työssäkäyvät ja työelämään palaavat asiakkaat sellaisessa työuran murros- ja muutosvaiheessa, jossa ennaltaehkäistään työttömyyttä. Palvelu on yksilöllistä ja henkilökohtaista ohjaustarpeisiin vastaamista ja kaikenikäisten käytettävissä (n. 16-vuotiaista yli 60-vuotiaisiin).

Palvelu tukee alueellista liikkuvuutta

Vaikka omassa maakunnassa olisi ylitarjontaa jonkin alan osaajista, toisella alueella tilanne voi olla jopa päinvastainen. Asiakasohjauksessa tarvitaan laaja-alaista näkemystä ja työmarkkinoiden ymmärrystä. Valtakunnallinen palvelu tukee myös opiskeluun liittyvää liikkuvuutta; kaikissa maakunnissa ei ole kaikkea koulutusta tarjolla, mutta alustatalous ja kehittyneet opiskelumuodot avartavat jokaisen mahdollisuuksia.

Psykologin osaaminen takaa uraohjauksen laadun ja vaikuttavuuden

Psykologi on laaja-alaisin ihmiselämän, työn ja mielenterveyden asiantuntija. Ohjaus ja menetelmät perustuvat tutkittuun, ajantasaiseen tietoon. Psykologi osaa arvioida ammatillista soveltuvuutta, oppimista ja työkykyä, tunnistaa etenemisen ja päätöksenteon esteet sekä arvioida ja koordinoita asiakkaan kokonaispalveluntarpeen yhteistyöverkostossa. Psykologin uraohjaus takaa realistisen ja samalla motivoivan ratkaisun. Asiakaspalaute on ollut erittäin hyvää. Uraohjauksessa on kuluvana vuonna ollut yli tuhat henkilöä.

Koulutusneuvoja apuna ja tukena opintielle

Kun kansalaista kiinnostaa opiskelu, mutta hän ei tiedä mistä lähteä liikkeelle, voi apua saada koulutusneuvonnasta. Samoin apua ja tukea saa, kun pohdinnassa on riittäkö nykyinen osaaminen, voisiko opiskella työn ohessa tai miten opintoja voisi rahoittaa. Koulutusneuvojat ovat käyneet vuonna 2017 jo 14 000 puhelinkeskustelua sekä kirjoittaneet kysymyksiin vastaten noin 3 500 sähköpostia. Koulutusneuvonnan asiantuntijat tarjoavat objektiivisen näkökulman mistä tahansa koulutussisällöstä tai opintojen rahoitusmallista. Asiakaskokemus on palautteiden perusteella positiivinen ja annettu palvelu on vastannut tarpeisiin.

JoBitti -työnhakuryhmissä sparrausta työnhakuun verkoston yli kotisohvalle

Työnhaku on monelle täyttävä työtä. Se vaatii aktiivisuutta ja omaaloitteisuutta, mutta lisäksi paljon tietoa erilaisista ja alati muuttuvista työhaun tavoista. JoBitin työhaun verkkoryhmissä käydään kattavasti läpi useita osa-alueita oman työnhakustrategian ja työnhakuasiakirjojen laatimisesta haastattelun eri vaiheisiin. Verkkotutorit auttavat oman osaamisen tunnistamisessa, jäsentämisessä ja markkinoinnissa työnantajille. Asiakkaat saavat yksilöllistä palautetta työhaun asiakirjoistaan ja heillä on myös koko verkkoryhmän tuki omalle työnhakuprosessilleen. JoBitin tutorit

ovat tänä vuonna auttaneet jo yli kolmeasataa kansalaista kohti uutta työtä. Ryhmiin voi osallistua esimerkiksi työn, opiskelun tai työharjoittelun ohessa, koska verkossa työskentely on ajasta ja paikasta riippumatonta.

Sosiaalinen media käytössä

Digiloikka tarkoittaa muutakin kuin lomakkeiden sähköistä täyttämistä. TE-asiakaspalvelukeskuksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut näkyvät Facebookissa, Twitterissä ja blogissa. Koulutusneuvonnan Facebook-sivuilla on kuukausittain noin 5 000 tykkääjää ja noin tuhannen kansalaisen kanssa on vaihdettu viestejä. Suotuisa suunta -blogi tavoittaa keskimäärin lähes 6 000 lukijaa kuukaudessa.

Kehittämismatkiin ja –osaaminen valmiina

Valtakunnallisena toimijana TE-asiakaspalvelukeskus on kokenut uusien palvelujen kehittäjä ja pilotoija. Nyt ja tulevaisuudessa psykologien uraohjaus toimii alueellisten ohjaustyötä tekevien tukena, kouluttajana ja verkostoja luoden. Koulutusneuvojen osaamista ja näköaloja hyödynnetään esimerkiksi koulutuspolitiikan saralla ja tulevaisuuden osaamiseen keskittyvän yhteiskunnan tukiverkostonä. Verkkotutoreiden työnhakuun liittyvä ammattitaito korostuu kun työn tekemisen muodot ja tavat uusiutuvat.

Lisätietoja TE-asiakaspalvelukeskuksen palveluista:

www.te-palvelu.fi/te/fi/nain_asioit_kanssamme/te_palvelut/puhelinpalvelut/puhelin_uraohjaus/index.html

www.te-palvelu.fi/te/fi/nain_asioit_kanssamme/te_palvelut/puhelinpalvelut/puhelin_koulutusneuvonta/index.html

www.te-palvelu.fi/jobitti

Teksti:

palvelupäällikkö Kirsi Suovalkama, kirsi.suovalkama@ely-keskus.fi

palveluesimies Helen Kokkonen, helen.kokkonen@ely-keskus.fi

psykologi Sari Antikainen, sari.antikainen@ely-keskus.fi

Digitaalisia tietopalveluita ohjauksen tueksi

Työvoimapula lisääntynyt ammasteissa – suurta alueellista vaihtelua

(Ammattibarometri ja Ammattinetti)

Ammattibarometri kertoo työ- ja elinkeinotoimistojen näkemyksen keskeisten **ammattien kehitysnäkymistä lähitulevaisuudessa**. Syyskuussa 2017 tehdyn ammattibarometrin mukaan työvoimapulasta kärsivien ammattien määrä on lisääntynyt keväästä ja vuoden takaisesta. Työvoiman ylitarjonta on samaan aikaan vähentynyt. Työvoimapulassa ja työvoiman ylitarjonnassa näkyy vahva alueellinen vaihtelu ammattien sisällä.

Valtakunnantasolla työvoimapula-ammateiksi määriteltiin elo-syyskuussa 32 ammattia. Pula-ammattien kärjessä on edelleen terveys- ja sosiaalialan ja rakennusalan ammatteja.

Ylitarjontaa arvioitiin olevan enää 42 ammatissa, kun vuotta aikaisemmin ylitarjontaa oli noin 60 ammatissa. Paljon liikaa hakijoita on ainoastaan yleissihteerin ammatissa. Seuraavaksi eniten ylitarjontaa on johdon sihteereissä ja osastosihteereissä, kun uutena ammattina top 15 -listalla ovat sisustussuunnittelijat.

Tiedot perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön elosyyskuussa 2017 tekemään arvioon noin 200 ammatin kysynnän ja tarjonnan kohtaamisesta lähitulevaisuudessa.

Lisätietoa osoitteesta

http://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ammattibarometri-tyovoimapula-lisaantynyt-suurta-alueellista-vaihtelua-ammasteissa

Viimeisimmät ammattibarometriarviot löytyvät osoitteesta www.ammattibarometri.fi.

Ammattinetti on verkkopalvelu, joka tarjoaa tietoa ammasteista ja aloista. Ammattinettistä löytyy ammattialojen ja ammattien kuvauksia, eri ammasteissa toimivien ihmisten haastatteluja ja uratarinoita sekä työelämään liittyviä artikkeleita.

Ammattinetti on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat tietoa esimerkiksi eri ammattien ja alojen vertailemiseen tai ammatinvalinnan tai urasuunnittelun tueksi. Ammattinettiä ylläpitää työ- ja elinkeinohallinto.

Lisätietoa osoitteesta <http://www.ammattinetti.fi/>

Ammattinetti

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 6, tammikuu 2018
<https://peda.net/hankkeet/elotori/ilmoitustaulu>

Uraohjauksen, osaamisen kartoittamisen ja työllistymisen tukeminen

(ForeAmmatti ja AVO-ohjelma)

ForeAmmatti – digitaalinen palvelu tukee mm. uraohjauksessa, auttaa työnhaussa, kartoittaa osaamista ja palvelee kunnan työllisyysneuvontaa. Osa ForeAmmatin palveluita on ilmaisia! Voit tutkia kaikkien ammattien kuvauksia ja 200 ammatin osalta paljonko töitä on tarjolla ja kuinka kovaa on kilpailu nyt ja tulevaisuudessa.

ForeAmmatin käyttöohje- ja muut videot osoitteesta

<https://www.foreammatti.fi/index>

Reilut 18 vuotta palvellut **AVO-ohjelma** on päässyt ansaitsemalleen eläkkeelle vuoden 2018 alusta ja sen tilalla jatkaa uusi versio. Se on pitkälti edeltäjänsä kaltainen, mutta palvelupolkua on virtaviivaistettu vastaamaan paremmin muuttuneita käyttötottumuksia. Ammatti- ja koulutustietoja ei enää ylläpidetä erikseen vaan ne on korvattu linkeillä Ammattinettiin ja Opintopolkuun. Myös Kyvyt- ja Rajoitteet tehtävät on poistettu, mutta näiden kytkennät yksittäisiin ammatteihin löytyy erillisiltä Ammattikorteilta. Uutta on päätelatieriippumattomuus ja mahdollisuus lähettää AVOn tulokset sähköpostitse. Uusi ohjelma löytyy täältä: <https://asiointi.mol.fi/avo>

Teksti: Kehittämisisiantuntija Harry Pulliainen, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Harry-pulliainen@ely-keskus.fi

avo

Korkeakoulutettujen uraseuranta uudistuu

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut kehittävät uraseurannan sisältöjä ja toteutusta sekä tehostavat työllistymistiedon käyttöä. Kehittämistyötä tekee kolme hanketta:

AMKista uralle!, LATUA ja Töissä.fi.

Korkeakoulujen uraseurantafoorumi on julkaissut verkkosivuillaan uutisen tapahtumasta 11.-12.12.2017 Uraseurannasta koulutuksen ja ohjauksen kehittämiseen. Opetushallitus, euroguidance, Mika Launikari on kirjoittanut tapahtumasta artikkelin. Lisätietoa osoitteista:

<https://uraseurannat.wordpress.com/tamk-fi/>
http://www.cimo.fi/ajankohtaista/euroguidance_uutisia/101/1/korkeakoulujen_uraseurantafoorumi

Alueellisia ja toimialakohtaisia kehitysnäkymiä

(Toimialapalvelu ja Toimiala Online tilastotietopalvelu)

Toimialapalvelu (TEM) kokoaa, analysoi ja välittää tietoa liike-elämän toimintaympäristöstä yritysten ja toimijoiden päätöksenteon pohjaksi toimialakohtaisen ennakkoinnin sekä alueellisen kehityksen arvioinnin, osaamisen kehittämisen ja julkisen rahoituksen suuntaamisen avulla. Toimialapalvelun tietopalvelu tuottaa seuraavia raportteja ja ajan-kohtaiskatsauksia: toimialaraportit, toimialojen näkymät – katsaus, PK-toimialabarometrit ja alueelliset kehitysnäkymät.

Toimiala Online tilastotietopalvelusta saa ajantasaista tilastotietoa yritystoiminnan ja talouden kehityksestä sekä valmiita automaattisesti päivittyviä tilastokuvia. Tiedontuottajina toimivat Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA), Finnvera, Suomen Yrittäjät, Tilastokeskus, Tulli, työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ja valtiovarainministeriö (VM). Aineisto sisältää viimeisimmät tiedontuottajien tarjoamat tilastotiedot. Vuodelle 2018 TEM tulee siirtämään Toimiala Online -tietopalvelun KEHA-keskukseen.

Lisätietoa osoitteista

- Toimialapalvelu www.temtoimialapalvelu.fi/toimialojen_nakymat
- Liike-elämän palvelut –toimialanäkymä syyskuussa 2017 <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2017101950191>
- Toimiala Online palvelu <http://www2.toimialaonline.fi/>

Monikanavaisia yrityspalveluita

(Suomi.fi, TE-palvelut.fi ja Team Finland)

Yrityssuomi.fi -sivusto uudistuu osaksi julkista **Suomi.fi -verkkopalvelua** vuoden 2017 aikana tarjoamalla yrityspalveluja monikanavaisesti. Suomi.fi -verkkopalvelu avataan tuotantokäyttöön vuoden 2017 loppuun mennessä. Palveluja tarjotaan myös yhteisesti sovittujen yhteistyöverkostojen kautta. Yrityksille henkilöstöön liittyviä palveluja on tarjolla myös TE-palveluissa ja verkkosivuilla TE-palvelut.fi.

Suomi.fi -verkkopalvelun yrityksille suunnattu osio tulee sisältämään tietoa yritystoiminnan eri vaiheista. Se auttaa käyttäjää niin yrityksen perustamiseen kuin kasvuun ja kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Tietosisällön yhteyteen nostetaan aiheeseen tarjolla olevia palveluja muodostaen selkeän kokonaisuuden.

Suomi.fi -verkkopalvelun kehittäminen on osa valtiovarainministeriön kansallista palveluarkkitehtuuriohjelmaa vm.fi / palveluarkkitehtuuri (esuomi.fi -sivusto). Ohjelman tavoitteena on yksinkertaistaa ja helpottaa kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen asiointia viranomaisten kanssa ja tehdä siitä entistä turvallisempaa.

Lisätietoa osoitteesta www.suomi.fi

Tilaa uutiskirje osoitteesta <http://uutiskirjeet.vrk.fi/>

Kasvua kansainvälisesti hakevien yritysten yrityspalvelut tarjotaan osana Team Finland-verkostoa. Team Finland -palvelut sisältävät neuvontaa, verkostoitumista, koulutusta sekä kehittämis- ja rahoituspalveluja.

Lisätietoa osoitteesta <http://team.finland.fi/etusivu>

Maahanmuuttajia kohtaaville, kotouttamisen ja pakolaisten vastaanoton toimijoille

(kotouttaminen.fi)

Kotouttaminen.fi-sivusto on suunnattu työssään maahanmuuttajia kohtaaville, kotouttamisen ja pakolaisten vastaanoton toimijoille. Sivustoa ylläpitää työ- ja elinkeinoministeriön kotouttamisen osaamiskeskus.

Työn tueksi osio sisältää sekä kotoutumislain että pakolaisten vastaanoton käsikirjat.

Kehittämishankkeet kohdasta löytyvät hankkeiden lyhyet kuvaukset. **Kohdan työkalut** sisältö on kehitetty mm. AL-PO-projektissa, joka on koordinoanut maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjaukseen ja neuvontaan liittyvää työtä eri puolilla Suomea. Tavoitteena on saada mukaan laajemmin erilaisissa hankkeissa kehitettyä työtä ja mallintaa hyviä käytäntöjä, että parhaat kokemukset saadaan käytännön työn tueksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla.

Lisäksi sivuilla on lomakkeita ja osio maahanmuuttajille suunnatusta viestinnästä, joka sisältää tietoa monikielisestä viestinnästä ja esim. selkokielestä.

Kotouttamisen osaamiskeskus järjestää eri kohderyhmiä valtakunnallisia ja alueellisia osaamista vahvistavia tilaisuuksia ja levittää hyviä käytäntöjä, tunnistaa eri puolilla toimivia prosesseja ja yhteistyöverkostoja sekä koostaa ja välittää kotouttamistyön suunnittelun ja toteutuksen perustaksi tutkimus-, tilasto- ja seurantatietoa ja edistää kotouttamistoiminnan vaikuttavuuden arviointia. Tavoitteena on maahanmuuttajia kohtaavan ammattilaisen työn tukemisesta, jonka vaikuttavuutta voidaan parantaa. Samalla tuetaan maahanmuuttajia ja heidän hyvinvointiaan.

Lisätietoa osoitteesta

<http://kotouttaminen.fi/etusivu>

[Kotouttamisen osaamiskeskuksen esittelyvideo \(YouTube\)](#)

Kotouttaminen.fi
Integration.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Monikulttuurinen ohjaus

Maahanmuuttajien ja pakolaisten integraation tukeminen työelämään – TALENTS-hanke (Erasmus+)

TALENTS-hankkeessa tuetaan maahanmuuttajien ja pakolaisten työelämäintegraatiota mm. kieli-koulutuksella ja vahvistamalla ammattiosaamista. #EU-projekti.

Lisätietoa hankkeesta osoitteista

- <https://talentseuproject.com/>
- Opetushallituksen Euroguidancen uutiskirjeessä osoitteesta <http://uutiskirje2.mailpv.net/a/s/136189591-bf7b0271fbe2119b41d3bf552dd89d3/2119763>

Erasmus+ ohjelmasta: Erasmus alkoi vuonna 1987 korkeakoulujen opiskelijavaihto-ohjelmalla, joka laajeni muiden EU-ohjelmien kanssa vuosien mittaan. Vuonna 2014 perustettiin uusi Erasmus+ -ohjelma, jonka alle yhdistettiin EU:n aiemmat koulutus-, nuoriso- ja urheilualan ohjelmat.

EU-ohjelmiin on Suomessa osallistunut vuodesta 1992 lähtien yhteensä 234 200 ihmistä. Euroopan laajuisesti ohjelmassa on yli 9 miljoonaa osallistujaa. Ja se on vaikuttanut epäsuorasti lukemattomien muiden elämään. Erasmus+ vaihto-ohjelman lisäksi tukee opiskelijoiden työharjoitteluja sekä opettajien ja nuorisotyöntekijöiden henkilöstövaihtoja. Koulutus-, nuoriso- ja urheilualan organisaatiot voivat muodostaa kansainvälisiä kumppanuuksia hankkeiden muodossa. Ohjelma mahdollistaa yhteistyön korkeakoulujen, yritysten, kansalaisjärjestöjen, alueellisten ja kansallisten viranomaisten ja muiden yhteiskunnan toimijoiden välillä.

Maahanmuuttajille konkreettisia väyliä työelämään ja yrittäjyyteen – Baana-hanke (ESR)

Baana-hanke on syyskuussa 2016 käynnistynyt kolmivuotinen ESR-projekti, jonka tavoitteena on purkaa työllistymisen esteitä ja luoda erityisesti maahanmuuttajille konkreettisia väyliä työelämään ja yrittäjyyteen. Hankkeessa perustetaan Turun keskustaan rekrytointipiste, jossa yhden luukun periaatteella neuvotaan, koulutetaan ja tarjotaan työpaikkoja. Baanan toteuttavat yhdessä Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak), Citywork Turku Oy ja Turun kaupunki.

Baana-hankkeen verkkosivuilla on julkaistu mm. uutisia rekrytointimalleista ja yrittäjyyskoulutuksesta:

”Baanan rekrytointimallit auttavat työllistymisessä”, jossa tarkastellaan mm. työllistymistä rekrytointi- ja työkokeilujen kautta, kymppimallia kielitaidon kompensoijana, ryhmärekrytointia tulosten saavuttamisessa.”

”Baana-hankkeen ja Nuori yrittäjyys ry:n lokakuussa alkanut maahanmuuttajille suunnattu yrittäjyyskurssi on käynnistynyt vauhdikkaasti. Kurssilla opiskellaan yrityksen perustamiseen liittyviä seikkoja, kehitetään liikeideoita ja saadaan tukea sekä ohjaajilta että vertaisryhmältä. Kurssilla käy myös vieraita, jotka kertovat omista yrityksistään, tuoden maahanmuuttajayrittäjän näkökulmaa kurssilaisille.”

Verkkosivun materiaalipankista löytyy myös **videoita maahanmuuttajien urapoluista Suomessa.**

Lisätietoa osoitteesta

<http://baanalla.fi/yhteystiedot/>

BAANA
Työtä, koulutusta ja tukea yrittäjyyteen

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

CITYWORK
TUNNEISTA TULOKSIIN

TURKU

Euroopan unioni
Turun seutualue

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Ohjausalan pohjoismainen yhteistyö

Ohjausosaamisen koulutusvientä Islantiin

Koulutusviennin ollessa pinnalla, kerron teille omasta kokemuksestani ohjausosaamisen koulutusvientiin liittyen. Tämä on pieni keissi, mutta toivottavasti samalla alkua suuremmalle ohjausosaamisemme maailmanvalloitukselle?

Islannin elinikäisen ohjauksen kentässä huolta aiheuttavat työttömien työnhakijoiden sijaan työssä olevat, joilla ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa. Yksinkertaistetuksi, nuoret karkaavat opinnoista mm. kalatehtaille tai koko ajan paremmin työllistävälle matkailualalle töihin. Islannissa on kehitetty 14 elinikäisen oppimisen keskuksen verkosto, joka tarjoaa uraohjausta, osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen palveluja sekä ohjausta tarvittavan aikuiskoulutuksen hankkimiseen tutkinnon saamiseksi. Keskusten uraohjaajat ovat yliopistotasoisesti kouluttautuneita ja erittäin osaavia yksittäisten työntekijöiden tai työntekijäryhmien ohjauksessa. Kuitenkin heillä on tarvetta työpaikalla tapahtuvan ohjauksen (eli työelämäohjauksen) kehittämiseen tiiviimmässä yhteistyössä työnantajien kanssa. Mikä on oma roolini tässä kokonaisuudessa?

Työskentelin Oulun Aikuiskoulutuskeskuksessa (OAKK) kouluttajana ja uraohjaajana, kun TEM ja OKM käynnistivät valtakunnallisen Opin Ovi -hankeohjelman aikuisohjauksen kehittämiseksi ja toivoivat ohjelmaan työpaikalla tapahtuvan ohjauksen kehittämishankkeita. Olin mukana suunnittelemassa ja lopulta myös johtamassa viisivuotista hanketta, jossa ohjausosaamista vietiin työpaikoille sen avainhenkilöiden - johtajien, esimiesten ja muiden henkilöstön kehittäjien - kautta. Hankkeen tuloksena edistettiin työssä olevien aikuisten ohjauksen saatavuutta valmentamalla avainhenkilöitä ohjauksellisten työtapojen käyttöön, vaikuttamalla avainhenkilöiden ymmärrykseen ohjauksen tärkeydestä työntekijälle työpaikalla sekä lisäämällä heidän ohjauspalveluiden tuntemustaan ja hankintaosaamistaan. Vuosina 2011 - 2016 järjestettiin kaikkiaan viisi Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennuskokonaisuutta, joihin osallistui 180 työyhteisöjen avainhenkilöä 37 eri työyhteisöstä.

Vuonna 2014 hankkeen ydintoimijat, työpari Teea Oja ja Marja Kevjäjärvi, matkustivat Islantiin benchmarkkaamaan aikuisohjauksen hyviä käytäntöjä esitellen samalla hankkeen innovatiivisia, horisontaalisesti ohjausosaamista organisaatioihin vieviä valmennuksia. Islantilaiset - tarkemmin Education and Training Service Centre ETSC:n henkilöstö, joka vastaa maan aikuiskoulutuksen ja -ohjauksen kehittämisestä - kiinnostuivat valmennusohjelmastamme välittömästi. Vierailun seurauksena synnytimme viiden maan yhteisen Erasmus+ -hankkeen Worklife Guidance, jonka toimintavuosina 2014-2016 kokosimme Islannin (ETSC) ja Suomen (OAKK) johdolla uraohjauksen työkalupakin työpaikalla tapahtuvaan ohjaukseen.

Hankkeen päättyessä islantilaisilla kollegoillani oli yhä jano oppia lisää työelämäohjauksesta. He halusivat levittää työelämäohjauksen osaamista elinikäisen oppimisen keskus-

ten henkilöstölle koko maahan. Niinpä 14 islantilaista uraohjaajaa matkusti viikoksi Ouluun vuonna 2016 OAKK:n vieraaksi tutustumaan sekä Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennukseen että muihin OAKK:n innovatiivisiin tapoihin tehdä yhteistyötä työyhteisöjen kanssa.

Kuvassa islantilaiset uraohjaajat OAKK:n vieraana työelämäohjauksen workshopissa syyskuussa 2016. Valmentamassa Teea Oja (kameran takana),

Kuulemastaan ja oppimastaan entistä vakuuttuneempina islantilaiset alkoivat suunnitella tapahtumaa, jossa Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennusta ja erityisesti sen toiminnallisia työkaluja valmennetaan uraohjaajille ja työyhteisöjen avainhenkilöille Islannissa. Tämä tapahtuma toteutui lokakuussa 2017, kun matkustin Islantiin viideksi päiväksi toteuttamaan valmennusta. Sekaryhmässä valmennukseen osallistui yhteensä 42 henkilöä kahden työpäivän ajan.

Lokakuussa **2016** noin 42 uraohjaajaa, TNO-tyon ammattilaista ja työyhteisön avainhenkilöä osallistui työelämäohjauksen valmennukseen Reykjavikissa Islannissa (alla oleva kuva)

Valmennuksessa uraohjaajat ja työyhteisöjen avainhenkilöt kuuluivat Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennuksettamme, sen menestykseen vaikuttaneista tekijöistä ja runsasta kiinnostusta herättäneistä sisällöistä. Erityisen kiinnostuneita he olivat kuulemaan, kuinka he uraohjaajina voisivat tavoittaa työnantajia, saada heitä osallistumaan tapahtumiinsa ja kuinka luoda luottamukselliset suhteet avainhenkilöihin ohjausyhteistyön toteuttamiseksi työpaikalla.

Työpajoissa osallistujat keskustelivat ja pohtivat työelämäohjauksen kokonaisuutta ja erilaisia toimintamuotoja Islannissa sekä ohjausosaamisen ja -palveluiden merkitystä työpaikoilla. Osallistujat pohtivat mm. sitä, voiko uraohjaaja tehdä tuloksellista työtä työyhteisöjen kanssa rajoittamalla vain omaan ydinosaamiseensa, yksilöiden osaamisen kehittämiseen liittyvään uraohjaukseen. Tulisiko kaikkia osapuolia - työnantajaa, työntekijää ja ohjauspalveluiden tarjoajaa - hyödyttävää win-win -yhteistyötä tehdä huomioimalla työyhteisön monet ohjaustarpeet laajemminkin, kuten Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennuksessa on tehty? Osallistujat saivat myös kokeilla toiminnallisissa työpajoissa useita erilaisia ohjauksen työkaluja ja keskustella, soveltuivatko työkalut heidän työhönsä tai avainhenkilöiden työhön islantilaisilla työpaikoilla.

Antoisat valmennuspäivät Islannissa kuuluivat kuin siivillä. Nähtäväksi jää, vieläkö osaamistani Islannin uraohjauksen kentällä hyödynnetään esimerkiksi suoraan työyhteisöjen avainhenkilöille järjestettävissä tapahtumissa ja valmennuksissa. Kaunis maa on lumonnut minut työmatkoillani niin täysin, että mielelläni lähdän islantilaisia uraohjauskollegoitani auttamaan - vaikkapa islanninhevosen selästä käsin!

Kuvassa Teea Oja ja islanninhevonen Nota maastovaelluksella

Teksti: Teea Oja

KM, kasvatuspsykologi, ura- ja opinto-ohjaaja

Kirjoittaja työskentelee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa mm. elinikäisen ohjauksen ja työelämän laadun kehittämisen asiantuntijana. Vuosina 2001-2016 Oja työskenteli ammatillisessa aikuiskoulutuksessa kouluttajana, projektipäällikkönä ja ura- ja opinto-ohjaajana. Ojalla on tekeillä väitöstutkimus työelämäohjaukseen liittyen.

Lisätietoja:

- *Lisätietoa työelämäohjauksesta, TOKI - Työelämän ohjausosaamisen kehittämisprojektista (2010-2015, ESR) ja Työelämäohjauksen asiantuntijavalmennuksesta:* <http://www.tyoelamaohjaus.fi/>
- *Worklife Guidance - Development of Guidance and Counseling in the workplace (2014-2016, ERASMUS+):* <https://worklifeguidance.wordpress.com/>
- *Työelämäohjauksen työkalupakki uraohjaukseen työpaikoilla:* <http://wlguidance.wixsite.com/toolbox-fi>
- *Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:* <http://www.oakk.fi/>
- *Education and Training Service Centre ja Lifelong Learning -keskukset, esite:* http://www.frae.is/files/621-Alm.baekl.2012-ensk-vef_874343620.pdf
- *ETSC:n kotisivu:* <http://frae.is/>

Tutkimuksia, kirjallisuutta ja koulutusta

Nuoret aikuiset hyvinvointipalvelujen käyttäjinä ja kohteina -kokoomateos

Miten hyvinvointipalvelut vastaavat nuorten aikuisten tarpeisiin? Mikä on nuorten aikuisten asema palveluiden käyttäjinä? Miten palveluntarjoajat kykenevät hyödyntämään nuorilta kerättyä tietoa?

Nuoret aikuiset hyvinvointipalvelujen käyttäjinä ja kohteina -kokoomateoksessa etsitään vastauksia kysymyksiin, jotka ovat keskeisiä palvelujen arvioinnissa ja kehittämisessä. Kirjassa avataan nuorten aikuisten ja hyvinvointipalvelujen suhteita sekä tilastotietoon että arkisiin kokemuksiin perustuvien tuoreiden tutkimusten kautta. Teos on suunnattu asiantuntijoille, päättäjille, nuorten aikuisten parissa työskenteleville ja kaikille nuoruudesta ja palveluista kiinnostuneille.

Lisätietoa osoitteesta

<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisut/verkkokauppa/kirjat/1707-nuoret-aikuiset-hyvinvointipalvelujen-kaeyttaejinae-ja-kohteina>

Kenen nuorisotyö? Yhteisöpedagogiikan kentät ja mahdollisuudet -teos

Kenen nuorisotyö? -teos pureutuu 23 artikkelin voimin nuorisotyön ja yhteisöpedagogiikan moninaisiin kenttiin. Artikkeleissa pohditaan, mitä nuorisotyön ja yhteisöpedagogiikan ammattimaisuus tarkoittaa, mitä ammattitaitoinen toiminta sisältää, ja millä tavoin se liittyy asiantuntijuuksiin.

Tekstit antavat vastauksia eri kasvun maisemien pedagogiikoiden sisällöistä, mutta niissä tunnustetaan myös toiminnan aukkoja sekä pulmia. Tekstit kysyvät yhdessä eri pedagogiikoiden eetoksia, ja niissä aprikoidaan, puhutaanko esimerkiksi Ohjaamoissa samoin termein samoista asioita kuin kunnallisessa nuorisotyössä tai järjestöjen sekä muiden palveluntuottajien toimissa.

Teoksen ensimmäinen osa kartoittaa nuorisotyön pedagogisia perusteita, toinen osa nuorisotyön konteksteja ja toiminta-ympäristöjä, ja kolmas osa avaa mahdollisuuksien ovia. Teosta virittävä suuri kysymys on, millä tavoin pedagogiikat ovat nuoria varten. Miten nuoret itse ovat pedagogiikoissa mukana: toimijoina, vai liikkuvatko he kentillä heille tuotettujen palveluiden kuluttajina? Mikä on nuorten rooli palveluissa?

Teos soveltuu oppikirjaksi ja oppimateriaaliksi yhteisöpedagogiikan, nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen opetukseen.

Lisätietoa osoitteista

<https://www.humak.fi/tapahtumat/kenen-nuorisotyoteoksen-julkistamispaneeli/>

<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisut/verkkokauppa/kirjat/1705-kenen-nuorisotyoe-yhteisoeopedagogiikan-kentaet-ja-mahdollisuudet>

Sosiaalipedagoginen teoria ja tutkimus sekä alan työorientaatio

(sosiaalipedagogiikka.fi ja sosiaalipedagoginen aikakauskirja)

Sosiaalipedagogiikka.fi -sivusto kokoaa yhteen perustietoa sosiaalipedagogiikasta ja toimii sosiaalipedagogisen keskustelun foorumina Suomessa. Sivustolta löytyy mm. **sosiaalipedagoginen aikakauskirja**, joka on Suomen sosiaalipedagoginen seura ry:n julkaisema tieteellinen lehti, joka ilmestyy kerran vuodessa syksyisin. Lehdessä julkaistaan sosiaalipedagogiikan teoriaa ja tutkimusta käsitteleviä artikkeleita, sosiaalipedagogisia käytäntöjä käsitteleviä katsauksia sekä sosiaalipedagogisesti kiinnostavia kirjarviointeja suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Ensimmäinen numero verkkojulkaisuna ilmestyy loppuvuodesta 2017.

Sosiaalipedagogista työorientaatiota voi toteuttaa mm. varhais-, nuoriso- ja aikuiskasvatuksessa, erityispedagogisessa työssä, sosiaalityössä, vanhuspalveluissa, päihde-työssä ja kriminaalihuollossa mutta myös perinteisten sosiaali- ja kasvatustieteiden tehtävien ulkopuolella esimerkiksi työhyvinvoinnin ja työyhteisöjen kehittämistyössä. Sosiaalipedagogiikan toiminta-alueita ovat esimerkiksi kansalaisuuden, kansalaisyhteiskunnan toimintaan, yhteisöjen ja yhteisöllisyyden tukemiseen sekä yhteiskunnallisen eriarvoisuuden, syrjinnän ja syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvät tehtävät. Sosiaalipedagogista työtä voi organisatiossa toteuttaa yksittäinen työntekijä, esimerkiksi koulussa koulukuraattori. On myös työyhteisöjä, joissa kaikki toiminta perustuu tietoiseen ja yhteisesti jaettuun sosiaalipedagogiseen orientaatioon. Näin on varsinkin monissa kehittämissuhteissa.

Sosiaalipedagogiikan päivät - integraatio, emansipaatio ja suomalainen yhteiskunta 22.–23.3.2018 järjestää Suomen sosiaalipedagoginen seura ry yhteistyössä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa. Lisätietoa osoitteesta <http://www.sosiaalipedagogiikka.fi/sosiaalipedagogiikan-paivat-2018/>

Lisätietoa osoitteesta

<http://www.sosiaalipedagogiikka.fi/suomen-sosiaalipedagoginen-seura-ry/sosiaalipedagoginen-aikakauskirja/>

Työpolitiikkaan liittyviä tutkimuksia ja asiantuntijoiden näkemyksiä

(työpoliittinen aikakauskirja)

Työpoliittisen aikakauskirjan tarkoituksena on edistää työpolitiikkaan liittyvää tutkimukseen ja asiantuntijuuteen perustuvaa keskustelua. Aikakauskirja koostuu artikkeleista sekä tilastoista. Työpoliittinen aikakauskirja ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja sen julkaisee työ- ja elinkeinoministeriö.

Lisätietoa osoitteesta

<http://tem.fi/tyopoliittinen-aikakauskirja>

Osatyökykyisistä osaavaa työvoimaa -tutkimus

Osatyökykyisten työvoiman kysyntää ja sen kehittämistä koskevassa tutkimuksessa tarkastellaan työnantajien näkökulmasta osatyökykyisten työvoiman kysyntää ja rekrytointia.

Osatyökykyisten kysyntää voidaan lisätä nykyistä paremmalla tuottavuuden aleneman ja riskien kompensoinnilla työnantajalle. Tiedon merkitys korostuu voimakkaasti: realistista tietoa osatyökykyisten ominaisuuksista, tuottavuudesta ja rajoitteista rekrytointiprosessin tueksi olisi tärkeää saada sekä perustietoa rekrytoinnista ja siihen liittyvästä tuesta.

Työnantajilla nousi kolme rekrytointikriteeriä: asenne työhön, osaaminen sekä motivaatio, joihin osatyökykyisyys ei sinällään vaikuta heikentävästi. Muita tärkeitä syitä palkkaamiseen olivat henkilön tuoma lisäarvo ja että osatyökykyisyys ei haittaa työssä sekä työnantajan mahdollisuudet järjestää työ sopivaksi palkatulle. Isoilla ja pienillä yrityksillä on erilaiset riskitekijät, ja ne painottavatkin näkemyksissään erilaisia asioita. Pienillä yrityksillä riskeinä korostuvat pois-saoloista aiheutuvat kustannukset (sairausajan palkka, sijaisuudet yms.), kun suurilla yrityksillä korostuvat riskit mahdollisista eläkemaksuista.

Lisätietoa osoitteesta

<http://tem.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-327-252-1>

Ammattikasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen tutkimustietoa ja keskustelua sekä artikkeleita ohjauksesta

(ammattikasvatuksen aikakauskirja)

Ammattikasvatuksen aikakauskirja toimii ammattikasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen keskustelufoorumina ja alan tutkimustiedon tarjoajan esimerkiksi opettajille, opiskelijoille, elinkeinoelämän ja henkilöstöhallinnon edustajille. Aikakauskirja ilmestyy neljä kertaa vuodessa ammatillisen koulutuksen tutkimusseura OTTU ry:n julkaisemana.

Ohjausteemaa koskevien artikkeleiden tiivistelmät (Ammattikasvatuksen aikakauskirja (02/2017):

❖ **Opinto- ja HOPS-ohjauksesta urasuunnittelutaitojen vahvistamiseen ja ohjauspalveluiden laadun arviointiin** (Vuorinen ja Virolainen)

Pääkirjoitusartikkeli ”kuvaa ohjaus-käsitteen laajenemista, sen kansainvälisen tarkastelun painopisteen muutosta sekä suomalaisen ohjauksen tutkimuksen teemojen muutosta ammatillisessa koulutuksessa erityisesti, Ammattikasvatuksen aikakauskirjan, mutta myös Kasvatus-lehden artikkelien ja 2000-luvulla valmistuneiden väitöstutkimusten kautta. Artikkelit liittää ohjaus-käsitteen laajenemisen ammatillisen koulutuksen reformin ohjaukselle ja sen tutkimukselle tuotamiin haasteisiin.”

Pääkirjoitusartikkeli kokonaisuudessaan osoitteesta https://akakk.fi/wp-content/uploads/Aikak_2017_2_paakirj.pdf

❖ **Oleellista on kuitenkin löytää jokaiselle nuorelle mahdollisimman sopiva paikka/Opetusneuvos Juhani Pirttiniemen, Opetushallitus haastattelu** (Vuorinen ja Virolainen)

”Ohjausalan ammattilaisten on syytä korostaa opiskelijoiden ja muiden asiakkaiden asiaa palveluja kehitettäessä. Organisaatiokeskeisyydestä, laatikoista ja ympyröistä tulisi siirtyä asiakkaiden tarpeiden mukaiseen työskentelyyn – ja tarpeet ovat jatkuvassa muutoksessa”

❖ **Ammattikorkeakouluopiskelijoiden urasuunnittelutaidot ja työllistyminen** (Kasurinen ja Heiskanen)

”...tarkastellaan ammattikorkeak...valmistuvien ja työelämään siirtyneiden kokemuksia urasuunnittelutaitojen kehittymisestä koulutuksen aikana. Korkeakouluista valmistuneiden määrä on lisääntynyt ja asema työmarkkinoilla muuttunut viime vuosien aikana. ...restonomiopisk...ja restonomien kokemuksia työllistymisestä ja urasuunnittelutaitojen kehittymisestä...viitekehyk...joka muodostuu kontekstista, urasuunnittelutaidoista, ammatti-identiteetin kehittymisestä, yksilöllisestä mukautuvuudesta sekä sosiaalisesta ja inhimillisestä pääomasta. ...haastateltiin yhdeksän opiskelijaa ja seitsemän samasta oppilaitoksesta valmistu-

nutta restonomia. ...esitetään ehdotuksia restonomikoulutuksen sisältöjen kehittämiseksi.”

❖ **Erytisen tuen tarve ja toteutus ammatillisessa aikuiskoulutuksessa** (Räty ja Selkivuori)

”Erytinen tuki on 2000-luvulla vakiintunut osaksi ammatillista aikuiskoulutusta ja ammatillisen aikuiskoulutuksen lainsäädännössä on huomioitu myös erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat. Erytispedagogista tutkimusta aihepiiristä on kuitenkin tehty vähän ja tehty tutkimus keskittyy paljolti oppimisvaikeuksiin. On osoitettu, että oppimisen vaikeudet vaikeuttavat oppimista vielä aikuisuudessa ja yhdenvertaisen aikuiskoulutuksen takaamiseksi tulee aikuisille tarvittaessa tarjota erityistä tukea.

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat kokevat tarvitsevansa tukea oppimisvaikeuksien lisäksi enenevässä määrin opiskelun elämäntilanteeseen aiheuttamiin vaikeuksiin ja opiskeluympäristössä koettuun ulkopuolisuuteen (Selkivuori 2015). Kouluttajat, erityisen tuen toteuttajina, kuvasivat opiskelijoiden tuen tarpeita samalla tavoin. Erityisesti aikuisten elämänhallinnan ongelmat koettiin monimutkaisina ja vaikeasti hahmotettavina tuen tarpeina, jotka haastoivat kouluttajien osaamista (Räty 2019).

Ammatillisen aikuiskoulutuksen säädösten mukaan opiskelijan erityisen tuen tarpeisiin vastataan opintojen henkilökohtaistamisella ohjauksen keinoin. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan perinteistä erityispedagogista tukea, esimerkiksi erilaisia tukipajoja ja lisäopetusta. Opiskelijat kuvaavat tukea lähinnä positiivisesti, mutta nostavat esille myös tuen käänteisen, ulkopuolistavan merkityksen.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen erityisen tuen tarkastelu on tärkeää myös tulevan ammatillisen koulutuksen reformin näkökulmasta. Tulevia tukimuotoja muovattaessa tulee huomioida sekä nuorten että aikuisten erityispedagogiset tarpeet.”

❖ **Ohjatun harjoittelun merkitys ammatillisessa kasvussa** (Martikainen ja Sivenius)

”Opettajan ammattiin kouluttautumiseen sisältyy ohjattua harjoittelua. Ohjaajat ovat opettajankouluttajia ja koulujen opettajia. Ohjauksella pyritään ammatilliseen kasvuun, mikä on varsin vaativa tavoite. Miten sellaiseen haasteeseen voisi vastata? Artikkelissa tarkastellaan ohjattua opetusharjoittelua yksilön ja ympäristön välisenä ammatillisena vuorovaikutuksena. Tutkimuksen aineistona on opinto-ohjaajien (N=32) tuottamat kirjoitelmat. Analysoimalla heidän ohjauskäsitteisiään jäsennetään ohjatun harjoittelun merkitystä ammatilliselle kasvuun. Ohjauskäsitteistä hahmotettiin kaksi ammatillisen kasvun ohjaamisen pääulottuvuutta: (i) tietoinen ajattelu ja (ii) yhteisöllisyys.”

❖ **Soulbus – Monikulttuurisen ohjauksen kehittämisen ammattikorkeakoulun ja työelämäkumppanin yhteisvoimin** (Erkamo, Roslakka ja Tarvainen)

"Kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus ovat nousevia muutostrendejä nykyisessä ja tulevaisuuden työ- ja koulutusmaailmassa. Muutostrendit edellyttävät monikulttuuriosaamista niin opetushenkilöstöltä, opiskelijoilta kuin työelämän toimijoilta. Lahden ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysala ja sen paikallinen työelämäkumppani Harjulan Settlementti ry osallistuivat kansainväliseen, EU-rahoitteeseen Soulbus-hankkeeseen, jonka tavoitteena oli kehittää korkeakoulujen työharjoittelun monikulttuurista ohjausta ja ohjausprosessiin liittyvää eri toimijoiden monikulttuurisuusosaamista. Projektin päätuotoksena syntyi monikulttuurisuusosaamisen virtuaalinen ohjelma "Soulbus-e-Coach". ... Paikallisen kehittämistyön tuloksena syntyi monikulttuurisen ohjaustyön vahvistamisen ja hallinnan työkalupakki "The Kit for Multicultural Supervision". Se koostaa konkreettisia työkaluja ja monikulttuurisuuden huomiointia edistäviä keskusteluteemoja opettajille, ohjaajille ja kansainvälisille opiskelijoille."

❖ **Jyväskylän ammattikorkeakoulun opinto-ohjaajakoulutuksen määräaikaisarviointi osana ohjauskoulutuksen laatutyötä** (Koskela ja Leppänen)

"Arvioinnilla on suuri merkitys koulutuksen laadun parantamisessa. Arvioinnin ei tule kuitenkaan perustua pelkästään kontrolliin tai tuottaa yksinomaan teknistä tietoa vaan sen tulee lisätä arvioitavan tahon toiminnan laadunhallintaa. ... tarkastellaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun opinto-ohjaajakoulutuksen määräaikaisarvioinnin prosessia, ja arvioinnissa kerätyn palautteen ja reflektoiden keskustelujen pohjalta tehtyjä johtopäätöksiä opetussuunnitelman kehittämiseksi. Määräaikaisarvioinnit ovat osa Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintoon johtavan koulutuksen ja opettajakoulutuksen laatutyötä.

Opinto-ohjaajakoulutuksen opetussuunnitelma uudistettiin edellisen kerran vuonna 2013. Tuolloin opetussuunnitelman lähtökohdaksi otettiin eurooppalaisten korkea-asteen oppilaitosten NICE-verkoston (Network for Innovation of Career Guidance and Counselling in Europe) laatimat opinto-ohjaajan ydinkompetenssit (NICE 2012). Nyt toteutetussa opinto-ohjaajakoulutuksen määräaikaisarvioinnissa keskityttiin arvioimaan opetuksen, ohjauksen ja opetussuunnitelman laatua sekä koulutuksen tavoitteita, sisältöjen ajantasaisuutta sekä rakenteen selkeyttä. Oppimisprossin laadun arvioinnissa huomiota kiinnitettiin henkilökohtaisen opiskelun suunnittelun mahdollisuuteen kuinka oman opiskelun ajallinen suunnittelu onnistuu ja miten hyväksi lumenettely toimii käytännössä. Saatujen tulosten pohjalta

käynnistetään opetussuunnitelmatyö. Tavoitteena on saada uusi opetussuunnitelma käyttöön syksyllä 2018."

❖ **Guidance in the new EU Skills Agenda for VET cooperation Dana-Carmen Bachmann's interview** (Vuorinen ja Virolainen)

Bachmann is Head of Unit for VET, Apprenticeships and Adult Learning, at the European Commission –DG Employment, Social Affairs and Inclusion, since January 2015.

Question 1: In the new EU Skills agenda and current framework for EU VET cooperation, would you please identify the key EU level guidance related incentives in VET to meet the specific goals identified in the Riga conclusions?

Question 2: What do you see as major drivers for national educational policies to respond to the challenge of promoting the acquisition of career management skills among VET students, in addition to the development of information on available VET study options as well as on validation of formal and in-formal learning?

Question 3: In your message, you mention the first results of the Riga monitoring. At this point, can you identify indications of progress in meeting the guidance related goals of Riga conclusions?

Question 4: What kind of incentives are there on the level of EU for using the outcomes of previous EU level cooperation (e.g. the ELGPN 2015 guidelines on lifelong guidance and systems development) on guidance systems and policy development for further enhancement of quality and efficiency of guidance systems and policies?

Question 5: Are there particular European developmental projects that you would like to bring up as good examples for developing guidance for vocational education, both young and adults?

Question 6: Is there anything else, specific items or themes you would like to address in this journal in relation to the topic?

Lisätietoa osoitteesta
<https://akakk.fi/> ja

<http://www.eaea.org/en/home/news/head-of-unit-dana-carmen-bachmann-the-commission-seeks-for-synergy-in-adult-learning.html>

Opopäivät 1.- 3.2.2018

Opopäivät 1.-3.2.2018 vietetään Viking Mariellalla.

Ohjelmaan sisältyy

- SOPO ry:n vuosikokous
- Toimikuntatapaamisia
- Yhteishenkeä ja ammattilypeyttä
- Kiinnostavia seminaareja
- Huippualustajia
- Ajankohtaisia työpajoja
- Opintomatkoja Tukholmassa
- Rentoutumista, nautiskelua ja tähtiesiintyjä
- Meikki- ja pukeutumisopastusta
- Shoppailua ja monipuolinen näyttelyosasto
- Hauskanpitoa hyvässä seurassa.

Lisätietoa osoitteesta

<https://www.sopo.fi/tapahtuma/opopaivat-2018/>

Valtakunnallinen Ohjaamoviikko 12.–16.2. 2018

Valtakunnallista Ohjaamoviikkoa vietetään ympäri Suomea Ohjaamoissa viikolla 7 eli 12.–16.2.2018. Ohjaamoviikolla Ohjaamot ovat täynnä tapahtumia ja ovet ovat kaikille avoimina.

Lisätietoa osoitteesta

http://kohtaamo.info/tapahtumat/-/asset_publisher/CY5yyfucNvAH/content/valtakunnallinen-ohjaamoviikko-12-16-2-?inheritRedirect=false

KOHTAAMO on nuorten matalan kynnyksen ohjauspalvelujen (Ohjaamo) ja verkko-ohjauksen kehittämisen koordinaattorihanke. Sen tavoitteena on edistää nuorten työllistymistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Hanke toteutetaan useiden hallinnonalojen, elinkeinotoimien, työelämän ja kolmannen sektorin yhteistyönä. Kohtaamo on osa nuorisotakuun toimeenpanoa ja se saa rahoitusta Euroopan yhteisön sosiaalirahastosta (ESRF) hankekaudella 2014-2020.

Ajankohtaiskatsauksen aineistojen kirjoittaminen

Elinikäiseen ohjaukseen liittyvien artikkeleiden kirjoittaminen

- Elinikäiseen ohjaukseen liittyvät artikkelit ovat terve-
tulleita; myös ideoita kirjoituksiksi otetaan mielellään
vastaan.
- Artikkelin pituus saa olla enintään yhden sivun (A4)
mittainen mukaan lukien valokuvat ja logot
- Artikkelia kirjoittaessa on hyvä viitata lähdeaineistoi-
hin, esim. linkit, www-sivut ja yhteystiedot lisätietojen
antajasta koskien artikkelin asiasisältöä. Myös artikke-
lin tekstin kirjoittaja yhteystietoineen tulee ilmoittaa
- Artikkeleita toivotaan lähetettävän word-tiedostona
sekä niihin liittyviä logoja ja/tai valokuvia sähköpostilla
osoitteeseen

tiina.asunmaa@tem.fi
- Ajankohtaiskatsauksesta vastaa opetus- ja kulttuuri-
ministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön yhteisesti
asettama valtakunnallinen Elinikäisen ohjauksen yh-
teistyöryhmä 2015 – 2020 (ELO-yhteistyöryhmä).
ELO-yhteistyöryhmän työ perustuu elinikäisen ohja-
uksen kehittämisen strategisille tavoitteille (Opetus- ja
kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä
2011:15 www.minedu.fi)
- Ajankohtaiskatsaus ilmestyi ensimmäisen kerran lo-
kakuussa 2016. Ajankohtaiskatsaukset perustuvat
ELO-yhteistyöryhmän vahvistamaan vuosittaiseen
viestintäsuunnitelmaan.
- Ajankohtaiskatsaukset ilmestyvät arviolta vuonna 2018:

tammikuussa (aineisto 17.1.)
huhtikuussa (aineisto 23.3.)
syyskuussa (aineisto 29.8.)
marraskuussa (aineisto 17.10).
- Toimituksesta vastaa työ- ja elinkeinoministeriön
neuvotteleva virkamies Hillevi Lönn ja suunnittelija
Tiina Asunmaa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön
neuvotteleva virkamies Ulla-Jill Karlsson ja opetus-
neuvos Raija Meriläinen.
- Ajankohtaiskatsaukset alkaen lokakuulta 2016 eteen-
päin ovat luettavissa osoitteessa
<https://peda.net/hankkeet/elotori/ilmoitustaulu>